

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket.”

2010. január

- Zsid 3, 7–8 -

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Szakos Csaba (ev. lelkész, Bakonytamási)

A hónap igéje: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből! (5Móz 6,5)

Különös újévi jókívánság-formula jött divatba. Mert hogy is volt régebben? Úgy, hogy az emberek egyszerűen „boldog új évet” kívántak egymásnak. Esetleg „eredményekben, sikerekben és egészségben gazdag új évet”.

És mi van most? Manapság a köszöntés így hangzik:

„Boldogabb új évet kívánok!” Ez első hallásra talán még humorosnak is tűnhet, mert ugye egy kis toldással a megszokott újévi köszöntést megvariálja, de

valójában egészen más van ennek a köszöntésnek a háttérében! Hogy mi, azt sokan azonnal hozzá is teszik a „boldogabb új évet” kívánásukhoz: „Rossz volt, nehéz volt, boldogtalan volt a 2009-es év, és az lesz a 2010-es is!”

A magyar nép lelkébe lassan belevődik a panaszkodásnak, az elégedetlenségnek, pesszimizmusnak a „kultúrāja”. Ne értsék félre a szavaimat! Nem arról van szó, hogy ne volna jogos, sok mai élethelyzetben nagyon is megalapozott a panasz! Nem arról van szó, hogy olyan nagy, általános derűre adhatna okot a mai magyar társadalom állapota, hanem arról van szó, hogy lelkileg, hitükben, az Istenhez kötődésük, ragaszkodásuk belső biztonságérzetében roppannak meg, üresednek ki az emberek.

2010. január hónapnak igéje Isten szent törvénye, az első parancsolat. Mennyi-mennyi törvényt, szabályt, rendeletet, regulát, írott vagy íratlan útmu-

tatást ismerünk. Törvényekkel, szabályokkal akarjuk megvédeni magunkat, törvényeket, szabályokat alkotunk, hogy az élet, a világ, a másik ember kiszámíthatatlanságával szemben legalább némileg védett állapotban érezhessük magunkat. De vajon a szabályok felett,

a szabályok mögött, vagy akár a szabályok

használata közben ott él-e bennünk még az Isten

törvénye, Istennek teljes szívünkben,

teljes lelkünkben és teljes erőnkben való szeretete-

te? Közülünk senki sem tudja megtartani Isten törvényét. Ezt sem! Pedig aki szeret, valójában Isten akaratát követi. E parancsolatnak a betöltése is Jézusra maradt. Erről beszél János apostol első levelében: „Abban nyilvánul meg Isten hozzánk való szeretete, hogy egyszerűen Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk ő általa. Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, ahogy ő szeretett minket, és elküldte Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.” (1Jn 4,9–11)

Mindennél jobban kell Istent fél-nünk, szeretnünk és benne bízunk! Bizony nagyon magasra tétetett föl a mérce: szeresd az Istent! Egyrészt, mert a szívünkbe írta, másrészt, mert parancsolja is. Végül pedig, mert Jézus szeretetével eladósította a világot. Aki ezt jól meggondolja, belátja, hogy nem volna

szabad mást tennie, csak Istent szeretni. Nem elégséges a költői „imádni az Istent és egymást szeretni”. Az Istent is szeretnünk kell, mindennél és mindenkinél jobban. Azt az Istent, aki mindent odaadott értünk, mert ő minket teljes szívedből, teljes lelkéből és teljes erejéből szeret! Erről tanúskodott Izrael számára a pusztai vándorlás minden állomása, legapróbb epizódja, számunkra pedig a keresztség. Krisztus keresztség hirdeti nekünk Isten minden értelmet meghaladó nagy szeretetét, mert nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mint aki életét adja barátaiért.

Jézust, amikor próbára teszi egy törvénytudó, akkor éppen ezt az ószövetségi ígét idézi, majd mellé helyezi a felebarát szeretetének a parancsát: szeresd felebarátodat, mert olyan, mint te – ahogy azt az eredeti héber szöveg mondja. Olyan ez, mintha azt kérdezte volna tőle valaki: Mi a legfontosabb az Ószövetségben? És ő erre válaszul ezt a részt idézte volna: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből”.

Pál mondja, hogy az Isten törvényei nem nehezek. Ma, amikor a 2010-es évet sokan nehéz évnak jósolják, Isten igéje az övéit szintén a legnagyobb feladat elé állítja: szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből. Bár mindez ijesztően nehéznek látszik, mégis érdemes elindulni ezen az úton. Gondoljunk bátorításként arra, hogy Jézus Krisztus által ez is elvégeztetett. Kezdjük hát ezt az évet is Jézus nevének segítségül hívásával, vele és általa legyen Isten kegyelmének boldog és szeretetben teljes új esztendeje! Ámen.

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
főbb információi, eseménye**

Az egyházkerület 2010. évi eseménynaptára:

- február 27. egyházkerületi nap – Bakonycsernye
- március 20–21. egyházkerületi konfirmandustalálkozó – Sopron
- április 17. egyházkerületi közgyűlés – Veszprém
- május 2. egyházkerületi kórustalálkozó – Pápa
- május 15. egyházkerületi (országos) missziói nap – Kíssomlyó
- június 5. nyugdíjaslelkész-találkozó – Győr
- június 14–17. lelkészevangelizáció – Gyenesdiás (Révfülöp)
- július 14–18. Szélrózsa ifjúsági találkozó – Szarvas
- augusztus 24–26. munkaévközdő lelkész-találkozó – Kőszeg
- szeptember 17–18. gyülekezeti elnökségek konferenciája
és munkatársképző nap – Révfülöp
- október 8–9. pedagógus csendesnap – Sopron (Eötvös)
- november 13. egyházkerületi közgyűlés – Győr

- Győr, 2010. január 9. szombat – Luther-olvasókör
Szeretettel hívjuk és várjuk a győri és Győr környéki pedagógus testvéreket és más érdeklődőt is legközelebbi olvasóköri együttlétünkre. Az alkalom január 9-én, szombaton 10 órakor kezdődik az egyházkerület győri székházában (Bajcsy Zs. u. 26.).

Pongráczné Gaál Elvira és Isó Dorottya szervezők

**„Misszió és egység”
a 2010-es ökumenikus imahét témája**

Január 18. és 25. között tartják a nemzetközi imahetet a keresztyének egységéért. Lukács evangéliumának „**Ti tanúi vagytok ezeknek**” (Lk 24,48) mondata ihlette az imanyolcad témáját, melyet a Keresztyén Egység Elősegítésének Pápai Tanácsa, valamint az Egyházak Ökumenikus Tanácsának Hit és Rend Bizottsága határozott meg.

A bizottságok által megfogalmazott dokumentum arra buzdít, hogy emelkedjünk felül az evangélium hirdetése és az ökumenikus párbeszéd között fennálló múltbeli ellentétben. Nem mindenki számára kapcsolódik össze a missziós tevékenység a keresztyének egységének vágyával. Földünk egyes területein éppen a különböző felekezeti keresztyén misszionáriusok egyidejű jelenléte okozta a legnagyobb nehézséget az elmúlt évtizedek párbeszédében, ugyanis a hithirdetőket mintegy konkurenciának tekintették – olvasható a nyilatkozat bevezetőjében.

Keresztségünk által egy test tagjai vagyunk, és arra kaptunk meghívást, hogy szeretetközösségben éljünk. Isten Jézusban egymás testvéreivé tett minket, erről kell tanúskodnunk. A keresztyének egységének előmozdításának legjobb módja, ha széthúzás nélkül hirdetjük Krisztust.

A keresztyének egységéért meghirdetett imahét előkészítő dokumentumát a skóciai keresztyén egyházak vezetőire bízta, a száz évvel ezelőtt tartott edinburghi missziós konferencia emlékére.

**A Magyarországi Evangélikus Egyház
Déli Egyházkerülete**

- pályázatot hirdet énekszövegek magyarítására -

A Lutheránus Világszövetség következő nagygyűlését 2010-ben Stuttgartban tartja. Az előkészületek során az LVSZ megjelentette a nagygyűlés fő énekét, valamint a világ evangélikusságának közkedvelt és jellegzetes mai énekeit azzal a céllal, hogy ezek az énekek mindannyiunk közös énekeivé váljanak.

Szeretnénk bekapcsolódni a világ evangélikusságának ebbe a lelket és közösséget építő kezdeményezésébe, és Magyarországra is elhozni hét mai evangélikus éneket.

Ezért pályázatot hirdetünk – hangsúlyozottan nemcsak a déli kerületbe tartozók részére – hét énekszöveg fordítására.

Csak olyan szövegeket tudunk befogadni, amelyek megfelelnek a prozódia szabályainak, és alkalmasak a közösségi éneklésre.

A pályázatokat szakértő bizottság fogja elbírálni, és minden ének esetében egy fordítást jutalmaz. Ez összesen hét díjat jelent.

A díjak összege: énekenként nettó 25.000 Ft

A pályázatot annak tudatában írjuk ki, hogy az evangélikus közösség születése óta törekszik arra, hogy minden korban megszólaljanak az Isten dicséretére, igéje megszólító szavára válaszoló énekek. Egy élő közösség minden időben továbbviszi örökölt dallamait, énekeit és hozzáteszi ezekhez a sajátját, hogy továbbadhassa következő generációknak. Ebbe a tradíció-folyamba hívjuk e pályázattal mindazokat, akik a feladathoz lelket, adottságot és kedvet éreznek.

A pályázat leadási határideje: 2010. március 1.

Módja:

- a déli kerület honlapjáról letölthető a hét ének (<http://del.lutheran.hu>)
- a fordításokat jelígéssel ellátva kérjük a püspöki hivatalba beküldeni, kizárólag postai úton (1088 Budapest, Puskin u. 12.)
- egy belső, zárt borítékba kérjük elhelyezni a pályázó nevét és címét.

Egyházkerületünk honlapja az interneten:

<http://nyugat.lutheran.hu>

A Dunántúli Harangszó az interneten:

www.harangszo.hu

Egyházunk honlapja az interneten:

www.lutheran.hu

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

**A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus
Egyházkerület lapja**

Megjelenik havonta, dunántúli terjesztésben

**Lapunk legközelebbi száma
2010. február 7-én
jelenik meg**

Felelős szerkesztő: Menyes Gyula
Megrendelhető a szerkesztőség címén: (20/824-4222)
Evangélikus Püspöki Hivatal 9021 Győr, Bajcsy Zs. út 26.
Telefon: 96/516-160 96/516-162 Fax: 96/516-169
Postacím: 9001 Győr, Pf.: 1639
Kiadja a Soproni B. D. Evangélikus Gimnázium (Liceum)
Felelős kiadó: Tölly Balázs
Telefon: 99/512-430
Készült: Újsziget-rotta Sárvár – 950 példányban
Kapható: a templomokban, gyülekezeti iratterjesztésben
Előfizetési díj egy évre 1400 Ft, külföldön 20 €
E-mail: harangszo@lutheran.hu
Internet: www.harangszo.hu
ISSN 1416-9770

Fehér Károly (ny. cv. esperes, Székesfehérvár)

Jelek, jelképek, szimbólumok

23. Arany, tömjén, mirha

Pár nappal vagyunk csak vízkereszt után. Amilyen szűkös és szegényes az ünneppel kapcsolatos énekkincsünk, olyan sok neve van ennek az ünnepünknek. Az evangélikus Liturgikus Könyv is jelzi, hogy a világereszténység általában „Epifánia”-nak, az Úr dicsőséges megjelenésének nevezi ezt az ünnepet. A kereszténység keleti, ortodox családjában igazában ez a karácsony, ahol a hangsúly nem a Gyermek születésének szegényes körülményeire, hanem Krisztus Urunk dicsőséges megjelenésére esik. Nem is bibliai alap nélkül. Gondoljunk csak János evangéliuma elejére, ahol egyszerre van szó az Ige megtestesüléséről és „kegyelemmel és igazsággal teljes dicsőségéről.” (Jn 1,14)

A Gyülekezeti Liturgikus Könyv az ünnep szinte kimeríthetetlen gazdagságú üzenetere utal: „Három csodával megékesített, szent napot tisztelünk: E napon csillag vezérlé a bölceket Jézushoz. E napon a víz borrrá változék a menyegzőben. E napon Krisztus Jánostól megkeresztelkedék, hogy minket üdvözítsen, allelúja.” (GYLK 722)

A köztudatban azonban a napkeleti bölcsek, a Háromkirályok érkezése jelenti az ünnep veretét. Költőink is hozzájuk kapcsolják örök értékű verseiket. Gondoljunk csak József Attila „Betlehemi királyok”, vagy Babits Mihály „Csillag után” c. költeményeire. Énekeskönyvünk is az „Égi csillag tiszta fénye” kezdetű énekünkben a

három bölcs érkezését említve tárja fel az ünnep üzenetének gazdagságát. (EÉ 185)

Az Újtestamentumban egyedül Máté evangéliuma beszél a napkeleti bölcsekről, anélkül, hogy akár nevüket, akár számukat említene. Az evangélium hangsúlya a Gyermeknek szóló imádatukra esik, amihez a hármass ajándék, az arany, a tömjén és a mirha társul.

A háromféle ajándékból következtetett a hagyomány három személyre, és adta a három személynek a Gáspár, Menyhért és Boldizsár nevet. Máté evangéliuma azonban nem fantáziál, hanem a három bölcsről szólva Ézsaiás könyvének 60. fejezetére gondol, és az Úr népeket vonzó dicsőséges megjelenésére és kincseiket is hozó prófécijának a beteljesedésére utal.

Igazában a kereszténység nehezen boldogult a háromféle ajándék értelmezésével. A bölcsek neveivel könnyebben. Azokat a késői hagyomány beépítette a házszenelés rituáléjába, amennyiben a pap a három bölcs nevének a kezdőbetűjét írta fel a lakás ajtajának szemöldökfájára. (G+M+B). Szombathelyen az akkori ferences házfőnök testvérem és barátom azonban megtanította, hogy a három betű eredetileg D+M+B lehetett, az áldás-formula rövidítése: „Az Úr (Dominus) ezt a lakást (mansionem) áldja meg! (Benedicatur!)”

Ismétlem: az ajándékok értelmezése nehezebb. Voltak, akik nem jelképesen, ha-

nem nagyon is praktikusán értették azokat. Szerintük ezekből az ajándékokból „finanszírozta” volna a szent család az egyiptomi kényszerartózkodást.

A 16–17. századi óprotestáns ortodoxia (a keresztény tanítást kinos gonddal pontokba, tézisekbe préselő teológia) szívesen beszélt Krisztus hármass, királyi, főpapi és prófétai tisztéről, és ezekhez rendelte az arany és tömjén ajándékát, de nem tudott mit kezdeni a mirhával. A 20. század egyik legjelentősebb evangélikus dogmatikusa (W. Elert) szerint ez a hármass tiszt inkább teher, akadály, mint segítség Krisztus műve és dicsősége jelzésére, mivel sem királysága, sem főpapsága, sem prófétasága nem azonos azok általános vagy ótestamentumi jelentésével. Így a hármass ajándék jelképesége is erősen kétséges.

Az evangélikus keresztény lelkiség számára mégis van jelképesége a hármass ajándéknak. A bölcsek érkezése és ajándékaik gazdagsága Krisztus hívó, vonzó és szolgálatra küldő hatalmára utal. Egyben annak is a jele, hogy a Krisztusban való hit több mint pontokba, tézisekbe rögzíthető tananyag vagy szociális, pusztán humánus programokat megalapozó ideológia, hanem az egész ember hódoló imádata Krisztus előtt. Nem kimért, távolságtartó tisztelet, elismerés, nagyrabecsülés, hanem hódoló imádat.

Dr. h. c. Keveházi László (ny. cv. esperes, egyháztörténész, Kőszeg)

Egyháztörténeti mozaikok...

Atyáink az ó- és középkorban

A hit embere: Ignatius Theophorus

Ebben az esztendőben egyháztörténeti sorozatunk új címmel indul, több újtással. Eddig hazai, sőt a Dunántúlhoz valamilyen módon kapcsolható személyekre gondoltunk többnyire, és igyekeztünk rövid emlékezéseinket valóban évfordulókhoz kötni. Az idén egyetemes egyházi emlékeinket idézzük föl, nem is mindig évfordulókhoz kötve. Sorozatunk inkább kis áttekintést akar adni mélyebb gyökereinkről, és a Krisztus által „kősziklára épült ház” történetéről. Áttekintésünk persze nem lesz teljes, csak „mozaikokat” tudunk megmutatni – időutazásban – végighaladva az egyház történetén. A sorozatnak három fő része lesz: megismerkedünk néhány ó- és középkori atyával, majd a reformáció küzdelmében részt vett elődeinkkel, és végül az újkori ébredés és diakónia munkásaival. Kérjük kedves olvasóinkat, fogadják szeretettel új sorozatunkat. Isten adjon tanulságot, épülést a múltra emlékezve a mában!

Ignatius Theophorus „apostoli atyának” nevezi másokkal együtt az egyháztörténelem. Azokat nevezzük így, akik még az apostolok lábainál ültek, velük kapcsolatban

voltak, tőlük maguktól hallották az evangéliumot. De már abban a korban szolgáltak, amikor az apostolok elhunytak.

Az első század második felében és a második század elején vagyunk, Antiochiában. Akik a Bibliát ismerik, tudják, hogy Jeruzsálem városa lett a „pogánymisszió” kiindulópontja, innen indultak Pál és kísérei, többek között Barnabás. Ez a város lett a misszió „szülővárosa”. S ez az idő volt a császárkultusz elrendelése miatt az üldözés kora is.

Itt és ekkor élt *Ignatius*. Születéséről, származásáról közelebbit nem tudunk. De tudjuk, hogy ő még János evangélista, „a szeretet apostola” tanítványa volt, és később Antiochia püspöke. A püspök szót is magyarázni kell, mert akkor a püspök nem egy régió összefogója, vezetője volt, hanem minden gyülekezetnek volt püspöke, más szóval tanítója, igehirdetője. Az antiochiai gyülekezet szeretett, megbecsült püspöke, vezetője, lelki atya volt tehát Ignatius.

A Krisztusban való hit szilárd embere volt valóban. Egy könyv, amelyben a mártírokra emlékeznek, ezt írja neve eredetéről: „ignem patiens”, magyarul: aki elviseli, ha

kell, elszenvedi a tüzet, Isten szeretetének, de az érte való szenvedésnek tüztét is.

S a gyülekezet egy melléknevet is adott neki: „Theophorus”, azaz Isten-hordozó! Mert Ignatius valóban ilyen volt, röviden a hit embere. Isten megadta neki, hogy az akkori római császár, Trajanus (98–117 között uralkodott) előtt tegyen tanúságot hitéről. Az első keresztényüldözés nem volt mindig, mindenütt egyformán „dinamikus”. Trajanus szerint is – írja egy levelében – kutatni nem kell őket, de ha feljelentenek valakit ezen a címen, azt büntetni kell. Trajanus Ignatiusssal Antiochiában találkozott. Egy emlékezés szerint Trajanus így szólt hozzá: „Te vagy tehát az ördög, aki ellenállni merészelsz rendeleteimnek?” Ignatius állítólag így felelt: „Senki sem nevezi az Isten-hordozót ördögnek.” S bátran vallott Krisztusban való hitéről, hivatott védeni igyekezve. De a császár elfogatta és Rómába vitette.

(Folytatása 4. oldalon.)

HÍREK

(Folytatás a 3. oldalról.)

Ignatius útja révén a hit terjesztője is lett. Hosszú és kerülőnek látszó volt útja, hajón vitték Rómába. Útközben Szmírnában hosszabb időt töltött Polykarposnál, a szmírnai gyülekezet püspökénél. Innen írta híres leveleit. Hatot gyülekezeteknek, és egyet már további útja közben említett püspöktársának. Ezek a levelek – ha talán nem is egészen eredeti formában – fennmaradtak.

Nemcsak otthon volt „misszionárius”, hanem az általa ismert gyülekezeteket is ébresztette, erősítette. „Legyetek egymáshoz ugyanazzal az indulattal, tiszteljétek, szeressétek egymást a Krisztusban. Egy istentisztelet, egy imádság, egy hit és egy reménység egysíten benneteket az örömben. Gyülekezzetek az egyetlen oltárhoz, járuljatok az egyetlen Krisztushoz” – írta.

Levelei, amint érezni lehet, nemcsak erősíteni akarnak a hitben, hanem egyesíteni is, mert akkoriban különböző tévtanítók miatt szakadások voltak. Ignatius pedig azért szolgált és imádkozott, hogy az általa ismert kis-ázsiai, de már európai egyház a hitben egységes maradjon.

Számunkra szinte különös, ahogyan vágyódott a vértanúságra is: „Szeretnék a vadállatok fogai által szétmorzsoltsot kenyérré lenni. Engedjétek, hogy áldozat lehessen Isten oltárán.”

Így lett Ignatius vértanúja is. Kr. után 110-ben Rómában került valóban a vadállatok elé. „Kössétek meg Ignácot, mivel gögös és makacs, két oroszlánt engedjétek rá, hogy semmi ne maradjon belőle” – mondta egy emlékezés szerint a császár. Így halt meg imádkozva, s állítólag a jelenlevő keresztényeket nem elborzasztotta, hanem erősítette halála is: „mi is vértanúk akarunk lenni” – kiáltották a hívők az emlékezés szerint.

A katolikus egyház február 12-én emlékezik róla. Bennünket pedig az emlékezésen túl gondolkoztasson el ez a régi történet: mennyire vagyunk a hit emberei? Terjesztői vagyunk-e az evangéliumnak, továbbadjuk-e azt a következő nemzedéknek, és mennyi türelmet, szenvedést vállalnánk a Krisztusban való hitünkért?

- Tíz éves a veszprémi gyülekezeti központ

A Veszprém város központjában álló templomot 1798. augusztus 15-én szentelte fel Nagy István szuperintendens. (Az 1815. évi püspöki egyházlátogatás jegyzőkönyve szerint ez 1799. június 29-én történt.) A pártállam idején Veszprém város vezetősége elhatározta, hogy a város központját a Cserhát városrész területén alakítja ki, így az is szóba került, hogy az evangélikus egyház templomostól kerüljön ki erről a területről. Mivel a templom áthelyezése csak nehezen lett volna megvalósítható, úgy döntöttek, hogy a templom kívül minden más épületet (lelkészlakást, lelkészi hivatalt, a gyülekezeti termet magába foglaló épületet, az államosított, de tulajdonjogilag az egyház tulajdonában maradt iskolát, a volt egyházi bérházat) le kell bontani, mert itt kell felépülnie annak a hűszemeletes épületnek, aminek a modern Veszprém jelképévé kell válnia. A kisajátítás fejében kártalanítást adtak. Ebből a kisajátítási kártalanításból a lelkészlakás és a lelkészi hivatal elhelyezése céljára vásárolt a gyülekezet az Arany János utca 20. szám alatt egy újonnan épült épületet.

1997-ben kezdte tervezni az egyházközség – Isó Zoltán és Isó Dorottya lelkészek vezetésével – azt az épületet, amely a templommal szerves egységben megépítve megvalósítja a gyülekezet régi álmát, hogy újra együtt legyen az egyházi épületegyüttes. Az előzetes tervekkel a műemléki hatóság elfogadta. Az épület megvalósításához szükséges területet Veszprém város térítésmentesen átadta.

1999. április 12-én kezdődhettek meg az építési munkák. Az épület felszentelése és használatbavétele ünnepségsorozat keretében december 10–12. között történt meg. Az ünnepélyes felszentelés december 12-én volt D. Szebik Imre püspök szolgálatával.

Erre az alkalomra emlékeztek a veszprémiek 2009. advent harmadik vasárnapján. Az Ittész János püspök igehirdetői szolgálatával tartott istentisztelet után a közös ebédet követően vetített képes előadást hallhattak a résztvevők az építkezés történetéről, majd az egész napos rendezvénysorozat koncerttel zárult, a gyülekezet gospelkórusa meghívott előadókkal együtt adott hangulatos műsort.

- Száz éves a nagygyimóti evangélikus templom

Görög Zoltán homokbödögei lelkész váratlan halálával nemrégiben megszűnt a lelkészi szolgálat a Pápától keletre fekvő szórványterületen. A feladatokat átmenetileg a környékbeli lelkészek között osztották meg. A nagygyimóti filiát Szakos Csaba bakonytamási lelkész kapta meg, akinek egy családlátogatás alkalmával hívták fel a figyelmét arra, hogy a templom éppen ebben az évben százéves, 1909. december 5-én szentelték fel. A centenárium alkalmából hirdettek advent harmadik vasárnapjának délutánjára ünnepi istentiszteletet a gymótiak, melyre igehirdetőnek Ittész János püspököt hívták meg. A liturgiában Polgárdi Sándor esperes segédkezett.

Dokumentumok szerint az első adatok 1598-ból származnak, amikor a helyi evangélikusok megalakították az Ugodhoz tartozó leányegyházukat. A gyülekezet igazi megelevenedésének éve viszont 1879 volt, amikor tanítólakás számára házat szereztek, és – imaházként is használható – iskolát építettek. Az első évben takarékmagtárat alapítottak, ezzel is hozzájárulva az anyagi alap megszilárdításához. A gyülekezet számbeli gyarapodására mutat, hogy 1885-ben az imaház már nem volt elég a hívek befogadására. Ezért elhatározták, hogy templomépítési alapot hoznak létre a hívek önkéntes adományaiból.

Miután 1868-ban leégett a falu és az imaház is, szükségessé vált egy új építés. Ilyen előzmények után végül 1909-ben épült fel az új, ma is álló impozáns templom, valamint az iskola tanítólakással.

- Parókiaszentelés Takácsiban

A Pápa melletti Takácsiban 2003-ban merült fel először parókia és gyülekezeti ház építésének gondolata. A régi, romos parókiát eladták, ennek az árából, valamint kárpótlási összegből és országos egyházi támogatásból 2004 és 2006 között épült fel az új gyülekezeti ház. Akkor a parókiának szánt tetőteret szerkezetkész állapotban hagyták.

A takácsi gyülekezet hosszú időn át több önálló gyülekezethez tartozott, a türelmi rendelet után a pápai gyülekezet filiájaként működött, majd 1806-ban engedélyt kaptak templom építésére. Többszöri próbálkozás után végül 1942-ben érkezett meg az önállóság állami elismerése. Ekkor valósulhatott meg a régi álmom: lelkészt választhatott a gyülekezet Boros Lajos személyében. 1981-ben ült meg a lelkészi állás Takácsiban.

Miután bizonyossá vált, hogy a takácsi, homokbödögei és pápai gyülekezetekbe új beosztott lelkész kerül, a takácsiak 2009. szeptemberében megkezdték a több mint száz négyzetméter alapterületű tetőtéri lelkészlakás és a földszinti vizesblokk megépítésének előkészítését. Ennek költségét Surányi Kálmán, Amerikában élő evangélikus testvér 2008-ban tett nagy összegű adománya teremtette meg. Egy balatonfüredi ház negyted részét hagyta a takácsi gyülekezetre. Az egyházkerületi és az egyházmegyei elnökség közreműködésével a balatonakali gyülekezet – kárpótlásából – a felbecsült ingatlanrész értékének megfelelő összeget, tízmillió forintot kölcsönzött a takácsiaknak.

Polgárdi Sándor esperes – aki egyébként Takácsi szülöttje – 2009. december 20-án, advent 4. vasárnapjának délutánján szentelte fel a parókiát. Az ünnep igehirdetője Ittész János püspök volt, aki korábban egy évtizeden keresztül volt itt lelkész.

A szentelés utáni napon Tóth Károly István beosztott lelkész feleségével birtokba vette a felszentelt parókiát.

Főhajtás a hősök előtt

- Egy túlélő emlékezése a pokolból -

A doni áttörés – 1943. január 12. – 66. évfordulójára emlékezünk a napokban. A 2. Magyar Hadsereg, Jány Gusztáv vezérezredes parancsnoksága alatt a Szovjetunióban harcolt. Létszáma 200 000 fő volt.

Az orosz télen akkor, 1943-ban, mínusz 39–42 fok volt a hőmérséklet. A kiújult doni harcokban az orosz erők nagy légi és tüzérségi előkészítés után, január 12-én hajnalban az éjszakai órákban nagy erejű áttörést hajtottak végre. Részükről komoly előkészítés után több gyalogos hadosztály, tüzérosztály és harcokocsiezred, valamint nagy légerő támogatással gőzerejű volt ez az áttörés. A hadtörténeti levéltárban utánanéztem, és a hivatalos adatok szerint a felmérhető veszteséglista a következő volt:

120 ezer fő elesett, 30–35 ezer sebesült volt és mintegy 35–40 ezer fő esett fogságba.

Az évforduló ünnepén katonai és lelkési körökben felhívtam a figyelmet arra, hogy mi, itt maradt utódok emlékezzünk meg egy imádsággal és főhajtással az elesett hőseinkről. Tábori lelkészeink és lelkészbarátaink ezt meg is teszik a Hősök Napján, illetve az évfordulóhoz közeli vasárnap istentiszteletén, a záró imádságban.

Emlékezés: A doni áttörés 66. évfordulóján imádkozzunk elesett hőseinkért, sebesültjeinkért és eltűnt bajtársainkért, akik jeltelen sírokban alusszák örök álmukat. „Aki múltját nem becsüli, az jövőjét nem érdemli!” (Vörösmarty)

Értük szóljon a déli harangszó, hirdette: áldozatuk nem volt hiábavaló. Soha nem felejtjük el őket, emléküket megőrizzük. De emlékezzünk meg hős parancsnokokról, vitéz Jány Gusztáv vezérezredeséről is, akit a kommunista rendszer golyó általi halálra ítél és kivégeztetett.

Nyugodjanak békében, sírjukon mindig legyen virág!

vitéz Kapi Béla
nyugállományú alezredes

BESZÉDES TEXTÍLIÁK

Isten hatalmas tettei, Jézus megváltó munkája nem szorulnak emberi kiegészítésre. Igaz ez a keresztségben s a konfirmációban kapott kegyelemre, áldásra is.

Keresztyén életünk e két döntő állomásán emléklapot kapunk, illetve anyakönyvek rögzítik az eseményt. Sokan őriztek régen még otthonuk falán is ilyen bekeretezett emléklapot. Ez ugyan már a múlté, de jó szimbólumokkal is emlékeztetni a családot, gyermekeket a történetekre. Egy szép, egyszerű textíliát megőrizhetünk, valahogy úgy, ahogy nemzedékek során átöröklődött a kereszteleési pólya.

Gyülekezeteinkben a szülők egy kicsi, hófehér batisztból készült kör alakú terítőt kapnak kereszteleéskor.

A terítő díszé az apostoli szó: „Az Úréi vagyunk!”, s egy aszúr mintával kialakított halacska. Ez utóbbi az első keresztyének hitvallása, jele volt az üldözések idején: Jézus Krisztus, Isten Fia Megváltó. A konfirmandusok tavaly a Biblia mellett kaptak ajándékba egy négyzet alakú terítőt is. A ráhímzett kereszt, szőlőfürt, búzakalász, bibliai üzenetet hordoz. A keretet adó írás Mt 13-ra, a magvető példázatának magyarázatára utal: Aki hallja és érti az ígét, jót terem.

A gyülekezet szerény ajándéka, amit a győri Insula Lutherana műhely készített el, reménységünk szerint nem csak szép emlék. Több annál. Segíti és biztatja a megajándékozottakat, ne feledjék, mi jót tett velük az Isten Jézus Krisztus által. Azért kíséri őket imádságunk, hogy éljenek ebből, ezzel az áldással felelősen, s vállalják tudatosan, hogy Jézus népének közösségébe tartoznak.

Deméné Smidéliusz Katalin (ev. lelkész, Nagykanizsa)

Érezzétek és lássátok meg, hogy jó az Úr! Boldog az az ember, aki benne bízik. (Zsolt 34,9)

A korábbi szolgálati helyemen, sok évvel ezelőtt a falu orvosához, komoly hívő gyülekezeti tagunkhoz egyszer időm néni állított be a rendelésére, és minden bánatát, panaszát összefoglalva így szólt az orvoshoz: „Doktor úr! Engem nem szeret az Isten!” Erre a doktor nem kezdett mentegetőzni, hanem visszakérdezett: „Miért, Ön szereti Istent?”

Az óév utolsó napjaiban a választott zsoltáridézet nemcsak kijelentés, hanem kérdés is felénk: Vajon érezzük és látjuk, belátjuk-e, hogy jó az Úr?! És vajon boldogok vagyunk-e a vele való közösségben? Egyszóval: Mi szeretjük-e Istent? Vagy mi is csak a sérelmeinket, bánatunkat tudjuk sorolni egymásnak, amiből az következik, hogy kétségbe vonjuk Isten felénk áradó szeretetét? Sőt, kiábrándultak, boldogtalánok vagyunk vele?

Ennek az évnek a végén nagyon sokan elmondhatják, hogy nincs okuk az örömről. A jövő pedig még kilátástalanabbnak látszik. Ez a zsoltárvers nemcsak kijelentés, hanem vigasztal és önvizsgálatra is hív.

Nemrégiben egy tudományos folyóiratban azt olvastam, hogy a boldogságkutatók egyértelműen bizonyítják, hogy az emberek boldogságát nem az anyagi javak nagysága, hanem az emberi kapcsolatok gazdagsága határozza meg. Tehát nem a javak, hanem a másik ember teszi az embert boldoggá. Jó rácsodálkozni ennek a felismerésnek az üzenetére. Hiszen az emberi élet nem más, mint a boldogság keresése, annak hajszolása. A környezetünk az akarja elhitetni velünk, hogy ha minél több vagont szerzünk, minél több tárgyat birtokolunk, annál sikeresebbek és annál boldogabbak leszünk. Miért van mégis annyi lelki eredetű betegség közöttünk? Azért, mert rossz helyen keressük. Hajszoljuk, és közben nem vesszük észre, hogy a boldogságot a hozzánk közelállókól áradó szeretetben kell meglelnünk.

Persze az emberekben lehet csalódní. Visszaélhetnek bizalmunkkal, lehet csupán látszólagos a szeretetük. De Jézusban, mint hozzánk közelállóban, mint létezőben nem fogunk csalódní.

Hol keressük hát a boldogságot? Összefoglalva elmondhatjuk: Jézus közelében. Ma még az óévre tekintünk vissza. De az új évre előre tekintve is jó tudnunk, hogy amíg az Istennel való kapcsolatunk rendezett, addig naponként érezhetjük az ő szeretetét és a külső körülményeinktől független boldogságot! Ámen.

Menyes Gyula

(Elhangzott a Magyar Televízió Hajnali gondolatok c. műsorában 2009. december 30-án.)

HOGYAN ÉRTHETNÉM...?

Lapunk novemberi számának ebben a rovatában a fel-támadásról volt szó. Ezzel kapcsolatban nem a főcímben szereplő megértésre tettük a hangsúlyt – hiszen ez hitünk egyik alappillére –, hanem tulajdonképpen egy ígéhirdetést közöltünk. Az abban szereplő idővel kapcsolatos fo-

galmak alapján most, az új esztendő első hónapjában pil-lantsunk az idő fogalma mögé, amelyben élünk, mégis keveset foglalkozunk vele.

Isó Dorottya (ev. lelkész, rovatvezető, Veszprém)

Gondolatok az időről

Egyszer interjút készítettem Farkas Bertalannal, az első magyar űrhajóossal. Mikor készültem erre a beszélgetésre, arra figyeltem fel, hogy a mi emberi gondolkodásunk teljesen a Földhöz, ehhez a világhoz van kötve. Akinek már lehetősége nyílt néhány száz kilométerre eltávolodni bolygónktól, teljesen más világ nyílt meg előtte, ahol merőben más fizikai törvények uralkodnak, mint földi világunkban.

Például az űrhajón a gravitáció hiánya miatt nem érzékelünk irányt, tehát az űrállomáson nincs értelme arról beszélni, hogy mi van tőlünk felfelé vagy lefelé. Viszont amikor a tárgyak helyzetét vizsgálják, akkor mindig valamihez viszonyítaniuk kell. Ezért lehetséges, hogy az űrkabin székére pillantva – földi értelemben – álló testhelyzetben vannak éppen, de közben az űrállomás a Földhöz viszonyítva fejtetőn áll. Mi itt a Földön el sem tudjuk képzelni, hogy ott a magasság és a mélység egyszerre van jelen.

Amikor pedig azt kérdeztem, hány napot töltött a világűrben, azt válaszolta, hogy az az idő, amit itt, a Földön mérünk, kizárólag erre a világra érvényes. Hiszen itt 24 óra egy nap, és ez idő alatt egyszer felkel a nap, és egyszer lenyugszik. A Földtől 350 kilométer magasságban keringő űrhajó körülbelül 90 perc alatt kerüli meg a Földet. Tehát az űrhajós másfél óránként látott napfelkeltét és naplementét. Mi itt nyolc napot számoltunk a starttól a landolásig. Farkas Bertalan ennek sokszorosát élte meg. Hány napot is volt akkor az űrben? Nyolcat vagy százhuszonnyolcat? Amennyiben az űrhajón nem a földi időt használnák, úgy másik viszonyítási pontot kellene találniuk, mely alapján valamiféle bázisidőt tudnának mérni. Például a Föld körüli fordulatok számlálása is egy alkalmazott időmérési módszer az űrkutatásban – mondta. Egyébként az űrhajón lévő óra a Földről nézve késik, és az űrhajóról nézve a földi óra is késik. Ki érti ezt?

Ebből jól láthatjuk, hogy mindaz, amit látunk és érzékelünk ebben a világban, kizárólag a Földhöz van kötve. A csillagos égre pillantva például gondoltunk már arra, hogy a múltat látjuk? Vagy arra, hogy az idő hosszúságban is mérhető? Ebből ered, hogy a fényév távolság, és nem időegység.

Amikor az időt vizsgáljuk, és Isten országának titkait kutatjuk, nekünk is meg kell próbálnunk elszakadni ettől a földi világtól, és olyan dimenzióba emelkedni, amit nem ésszel, hanem hittel kell megpróbálnunk megérteni.

A teremtéstörténetben a negyedik napnál olvassuk a Nap, a Hold, a csillagok teremtésénél, hogy ezek elválasztják a nappalt az éjszakától, meghatározó jelei a napoknak és az esztendőknek. (1Móz 1,14–19) Ekkor teremtette meg Isten az időt, illetve itt válik megfoghatóvá. Az Ószövetség arról szól, hogy ebbe a váltakozásba – a nappalok és éjszakák váltakozásába – jön el egyszer majd Jézus, aki az idők teljességébe jött el (Gal 4,4), és jön el még egyszer. Amint ezt az Apostoli hitvallásban is megvalljuk.

De mi is az idő tulajdonképpen? Ha megkérdezzük az embereket, mindenki a számára legfontosabb szempontból ad erre választ. A pszichológus szerint ez a tudat aspektusa, az idő segítségével rendezzük tapasztalatainkat. A fizikus szerint a tömeg, távolság, idő kapcsolatával az egész világmindenség leírható. A teológus szerint pedig a kronosz és a

kairosz története. A kronosz az az idő, amit az órák mér, mint mennyiséget. Ez az emberi idő, a percek, órák, évek múlása. Ezen belül a kairosz a minőségi, isteni idő, amely alkalmas a cselekvésre. Ez a vissza nem térő alkalom. Ha nem használjuk ki a kairosz egy-egy pillanatát, amikor valamit meg kellett volna tennünk, és mégsem tettük meg, az évekig fájhat. Az isteni idő alkalmas a cselekvésre, benne van a kronoszban. És nem független a tértől, mert az adott időpillanat minősége (kairosza) eltérő lesz a világ különböző pontjain.

Az átlagember viszont csak annyit érzékel az időből, hogy az lehet sok vagy kevés, alkalmas vagy alkalmatlan, gonosz vagy jó, drága vagy elhanyagolható, gyors vagy lassú, telik vagy múlik. Tudjuk, hogy nem hozható vissza, csak egyszer használható fel. Mindenki megtapasztalhatja az idő relatív voltát. Vagy úgy érzékeljük, hogy gyorsan repül, vagy lassan vánszorog. Az idős emberek számára – érdekes módon – az első tizennyolc év hosszabbnak tűnik, mint a többi együttvéve.

Az idő mindig maga a történés, és önállóan nem létezik. Ha nem kapcsoljuk valami eseményhez, akkor nem lehet róla beszélni. A Biblia első szava, a „Kezdetben” előtt, a teremtés előtt nem volt semmi, így idő sem létezhetett. A világegyetem és a Föld formálódásánál viszont már létezett, mert volt mihez kapcsolódnia. És a világgal együtt fog megszűnni valamikor, mert az idő a Földhöz kötődik. De addig még meg kell történnie valami nagyon fontos eseménynek, Jézus viszsza-jövetelének.

Jézus az Atyától jött, az Isten országából, ahol nincs idő, pontosabban a múlt, a jelen és a jövő egyszerre van jelen. Isten egyszerre látja a múltat, jelent és jövőt. Ezért lehetséges, hogy ő mindenütt jelen van, őbenne élünk, mozgunk és vagyunk (ApCsel 17), örökkévaló, mindentudó. Minden biznnyal ezért mondja azt Jézus – az igeidőket keverve – az öt faggató zsidóknak, hogy „...mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.” (Jn 8,58) Közismert és sokat idézett igevers a Szentírásból, hogy az Úr előtt egy nap annyi, mint ezer esztendő, és ezer esztendő annyi, mint egy nap. (2Pt 3,8)

Isten országa nem más, mint az örök jelenben való létezés. A feltámadás egyszerre azt jelenti, hogy halottaink Isten-nél vannak (most), és ugyanakkor feltámadnak (majd) az utolsó napon. Ezért is beszélhetünk arról, hogy üdvösségünk van (most), és nem lesz (majd). Ezzel azt érzékeltetjük, hogy a hívők már most Isten országának részesei. Erről Jézus is beszél, amikor azt mondja, hogy nála a „ma”, a „most” a legfontosabb idő. (Lk 19,9) Az örök élet időtlen életet jelent. (Jel 10,6) Halottaink a mi szemszögünkben nézve várják a feltámadás napját, de abban a dimenzióban, ahol ők vannak, nem lehet(ne) várakozásról beszélni.

Ez a rövid tanulmány az időről inkább gondolatébresztő szeretne lenni. Számunkra, keresztények számára a legfontosabb, hogy Jézus belépett ebbe az időbe, hogy az emberek az örökkévalóság részesei lehessenek. Így van értelme az időről beszélni, és így ismerjük fel naponta a kronoszban a kairoszt.

Menyes Gyula (ev. lelkész, püspöki titkár, Győr)

Giay Frigyesné (gyülekezeti tag, Ajka)

Egy kántortanító emlékére

Nagy Sándor evangélikus kántortanító 1926. november 1-jén kezdte pályáját Ajkán. Nyugdíjazásáig, 1963-ig szolgált itt Pintér Sándor utódjaként.

Oklevelét a soproni tanítóképzőben szerezte 1925-ben.

Halálának 30. évfordulóján az emlékezet visszarepít az elmúlt időkbe, felelevenítve a gyülekezetben, az iskolájában végzett odaadó, becsületes munkáját. Talán méltatlan ez a kései emlékezés, de az idő rohanva „elhajt”, gyors szárnyalásáról Csokonai is így kesereg:

„Futó idő

Eszteideid sas szárnyon repülnek,

Mind a setét káosz ölébe dülnek.”

Hogy az idő kicsit megálljon, és ne düljön „a setét káosz ölébe”, felidézem tanítói alakját, az egyházban és az iskolájában végzett munkáját.

Ajka kántortanító, nagyapja lelkész, dédapja „oskolamester” volt. Testvérei szintén a pedagóguspályán dolgoztak.

Nagy Sándor iskoláját a környék legszínvonalasabb tanintézményeként tartották számon. Az eleinte 1–6. osztály, 1941-ben 7, 1942-ben 8 osztállyá bővült. A tanítás szerda és szombat kivételével délelőtt és délután folyt. Szerda és szombat délután inasok is tanultak az iskolájában.

Szigorú, következetes ember volt. A rend és a pontosság mintaképe. Biztos tudást nyújtott tanulóinak, főleg a számtan, az olvasás, a helyesírás, a fogalmazás elsajátításában. Sokan tanultak tovább főiskolán, egyetemeken. Akik pedig nem tanultak tovább, megállták a helyüket az élet minden területén. Még élő tanítványok ma is szeretettel emlékeznek rá, hálával idézik fel alakját.

Tanórákon kívül nagy súlyt fektetett a környezet megismerésére, a természet tisztelésére. „Madarak és fák napján” kirándulni vitte a tanulóit, közelről élvezhették a természet szépségét, erejét. Gyárlátogatások alkalmával (Herend, ajkai üeggyár) pedig megismerkedhettek a munka szépségével, nehézségével.

Az egyházi és a nemzeti ünnepekre alapos tudással, érzelmi ráhatással készítette fel diákjait. A hazafias nevelést szolgálta a március 15-re való készülődés és maga az ünnepi műsor is. Felejthetetlen volt, maradt ma is számunkra!

Igen nagy látogatásnak örülhetett a színdarabok előadása alkalmával, amit feleségével együtt rendezett, főleg az egyházi ünnepekre.

Tornaterem nem volt, mégis év végén az iskola udvarán élményt adó tornavizsgát tartott, körös gyakorlatokkal, egyéni bemutatókkal, életképekkel.

Ő volt az egyetlen, aki a lehető leghosszabb ideig, 1949-ig kántorizált. Ezt a szolgálatot csak komoly fenyegetésre hagyta abba.

Munkaköri feladatahoz tartozott, hogy bizonyos alkalommal (húsvéthétfő, pünkösdhétfő stb.) ígét hirdessen és az istentiszteletet részben ellássa. 1931–1940 között a vallásos esteknek nemcsak kántora, de előadója is volt. Szolgálatáért 1946-ban az egyház vezetői igazgatói kitüntetésben részesítették.

Később a környék iskoláinak – Csékút, Padrag, Pusztamiske – tanfelügyelője, iskolaellenőre volt.

1976-ban aranydiplomát kapott. Az 50. jubileumára az ország különböző pontjairól is eljöttek a tanítványai, hogy köszöntsék, hogy együtt ünnepeljenek mesterükkel.

Hosszú-hosszú idő távolából így emlékezem vissza első tanítómra, az édesapámra...

Tubán József (ev. lelkész, Csorna)

ÜZENET

- egy ismeretlen lánynak - (meg talán másoknak is)

Lehetsz vagy tizenhat éves. Egy viszonylag barátságos novembri szerdán találkoztunk Győrben, az egyik hídon. Te néhány barátnőddel és barátoddal, alighanem osztálytársaidal voltál. Biztosan az iskolából mentetek hazafelé. Én veletek szemben ballagtam, szürke színű papi ing volt rajtam. Amikor megláttál, kajánul elvigyorodtál, cuppantottál egyet a levegőbe, és azt kiáltottad a szemembe nézve: „Szia, szerelmem!”

Nagy tetszést arattál velem, legalábbis a társaid egyszerre vihogtak fel. Csakhogy tud: nem bántottál meg. Kamasz vagy, így minden bizonnyal nem kérsz egy felnőtt együttérzéséből, mégis hidd el: ott, a hídon én nagyon megsajnáltalak.

Tudod, miért?

Azért, mert pontosan tudom, miért viselkedtél így. Meg akartál botránkoztatni engem, a papot, akit bizonyára élhetetlen és értéktelen szentfazéknak tartasz. Közben még azt sem tudod, hogy a legtöbb keresztény felekezetnél természetes, hogy a papok megnősülnek, így valóban lehet szerelmük, teljesen törvényesen.

De nem is te vagy a hibás. A világ fordult ki a normális menetéből. Az általad látott és követendőnek tartott életcél az, hogy érezd jól magadat, és ne törődj semmivel, ami fontos. Ocsmány viccek, üres tévéműsorok, céltalan lofrálás a haverokkal, pia, cigi, drog, testi örömök, celebek gusztustalan magamatogatása, és közben mindannak a sárba tiprása, ami az életet gyönyörűvé és élvezetessé fűszerezi: szép versek, felnőttes felelősség, hazaszeretet, istenhit, család... Ha nem vigyázol, az értelmetlen üresség maga alá fog temetni téged.

Mert te csak áldozat vagy. Valakik, akik lelketlenek és szeretik a pusztítást, maguk alá akarnak gyúrni, milliókkal és milliárdokkal együtt világszerte. Te pedig hiszel nekik, és könnyedén elindulsz a csalfa örömök útján. Talán éppen azért, mert mi, felnőttek, nem figyelünk rád eléggé. Éppenséggel mi, keresztények, mi, papok sem.

Meg akartál bántani, de látod, csak egy adag szomorúságot okoztál nekem. Szeretném, ha észrevennéd, hogy mi a fontos az életben, és megmenekülnél attól a céltalan, reménytelen léteztől, amelyben most vergődsz.

Ezért imádkozni fogok érted.

Meg egy kicsit magamért, magunkért is.

Bűnbánattal és reménységgel.

Ilyen is van...

Egy szép augusztusi napon csengették a lelkési hivatalban. Egy középkorú férfi állt a kapuban csinosan felöltözve.

– *Tisztelendő úr! Én azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek, és az ön szájából szeretném hallani, hogy nem haragszik rám! – mondta*

– *Miért kellene haragudnom, hiszen engem nem sértett meg! – válaszoltam értetlenül.*

– *Én két évvel ezelőtt utaztam egy vonaton, és ott mások előtt szídtam a papokat és magát is. Később rájöttem, hogy nincs igazam. Két éve nem hagy nyugodni ez, most eljöttem, hogy bocsánatot kérjek. Az ön szájából szeretném hallani, hogy nem haragszik rám! És szeretnék a legközelebbi alkalommal úrvacsorát venni a templomban!*

Miután meghallotta, hogy nem haragszom rá, és megbocsátok, örömmel ment haza. Lépteit sokáig néztem az ablakból, és láttam rajta, hogy valóban nagy teherrel szabadult meg.

M.Gy.

Menyés Gyula (püspöki titkár, Győr)

Megkérdeztük...

Ittész János

evangélikus lelkész, a Magyarországi Evangélikus
Egyház elnök-püspökét

Ön szerint milyen esztendő elé néz egyházunk?

Egyik óév esti imádságunkban így könyörögtünk: *Nyugtalan szívünk benned keres biztos támaszt a múlt és jövő határán. Légy ezután is oltalmunk, bizodalunk, erős várunk...* Ha a jövő, jelesül az éppen megkezdett 2010. esztendő kilátásairól gondolkozunk, csak innen indulhatunk. Isten népének mindenekelőtt Ura hűségén kell tájékozódnia, igéjére kell figyelnie, mert csak így nem veszíti el reménységét. Hiszen –

történjék bármi velünk és körülöttünk – ez az esztendő is Jézus-év! Újév ünnepe evangéliuma (Lk 2,21) is ezt hirdette, és tudjuk, mit jelent ez: *nevezd Jézusnak, mert ő szabadítja meg népet bűneiből.* (Mt 1,21) Ezen túl az év eleji útra indító igék mellé még „ráadásul” ajándékba kapjuk Jézus Urunk biztató szavát is az év igéjében: *Ne nyugtalanodjék a ti szíveteket: higgyetek Istenben, és higgyetek énbenem!* (Jn 14,1)

Szükségünk is van ezekre az igékre, mert egyébként nem sok jóval biztathatjuk magunkat és egymást. Az életünk szinte minden területét átjáró válságjelenségek aggodalommal töltenek el bennünket. És a nyugtalanító kérdések nemcsak egyházunk, hanem hazánk sorsára, jövőjére nézve is megfogalmazódnak szívünkben. A sokat emlegetett gazdasági válság hatása alól egyházunk sem vonhatja ki magát. Tény, hogy e téren – akár akarjuk, akár nem – sorsközösségben vagyunk nemzetünkkel. A mögöttünk lévő évek sokak szerint végzetesen rossz kormányzati gazdaságpolitikájának keserű gyümölcséből mi is részesedünk. Nemcsak a szektorsemlegesség hiánya által sújtott intézményeink, iskoláink, szeretetotthonaink kilátásai aggasztóak, de sokfelől hallom, hogy a családok megnehezdedett anyagi körülményei miatt egyháztagjaink áldozatkészsége is csökken. Ez pedig a gyülekezetek életét teszi egyre nehezebbé. Országos egyházunk állami forrásokból származó pénzeszközei (pl. normatív támogatások, SZJA 1 %, műemlékek felújításának támogatása) is megcsappannak, így kevesebb jut templomaink, parókiáink és egyéb épületeink felújítására is. Elég gondot jelent mindez.

És mindehhez jön még a morális válság is, amely valójában nem következménye, hanem okozója egyéb bajainknak. Mert ennek a válságjelenségnek egyetlen oka van, mégpedig az ember Isten elleni lázadása. Az Úristen törvénye, életünket a helyes úton megtartó akarata elleni engedetlenségünk nem marad következmények nélkül. A nagypolitika gazemberségei és mindennapi életünk „kis” hazugságai, a nemzet erejének megroppanása és a családok válsága mögött egyaránt ez az igazi ok.

Tudom, sokan vélik azt, hogy a már türelmetlenül várt választások egy csapásra megoldják majd gondjainkat. Én magam is remélem, hogy a tavaszi választások után a nemzet nagy többségének bizalmából felálló új kormány határozottan, bölcsen, hazánk javára, de mértékletesen fog élni felhatalmazásával, és új út felé irányítja az ország szekerét. De azt nem hiszem, hogy már ebben az esztendőben rendeződhetnek dolgaink. Hosszú időre, talán évekre lesz szükség ahhoz, hogy fáradtságos és mindannyiunk türelmét próbára tevő munkánk látható eredményeinek örülhessünk.

Ezért befelé is arra utalok, amivel kezdtem. Amikor a jövőt kutatjuk, abban bizonyosak lehetünk, hogy kérdések és nehézségek között is bízhatunk abban az Úrban, aki ígérete szerint velünk van minden napon a világ végezetéig.

Székács József evangélikus püspök (1809-1876)

ÚJÉVKOR

Isten! hozzád szállanak fohászink
Az esztendő első reggelén,
Lelkünk néked buzgón általdva,
Lépünk át az újév küszöbén;
Mert minket mulékony perccenetnek
Ép ütési semmivé tehetnek;
Te valál, vagy és leszesz jövőben,
Te örök vagy az örök időkben.

Te védettél minket s kedvesünket
A múlt évnek minden szakain;
Oh védj minket, védjed kedvesünket
A beálló évnek napjain!
Mert mi, a föld gyarló sarjadéki,
gyengeségnek vagyunk martaléki,
Te kutfője a legfőbb erőnek,
A port s a világot éltetőnek.

Áldd meg, ó szent, kezdetét az évnek,
Áldd meg folytát, áldd meg végétét,
Áldd meg a hont, és a honnak atyját,
És a honnak minden gyermekét;
Adj vigasztalást a könnyezőnek,
Éber lelket a gyönyörködőnek,
Adj reményt a józan bajvivónak,
Célhoz érést a bölcsen futónak.

Adj türelmet s észet az októnak,
És a hallgatónak nyílt szívet;
Adj egyenes lelket a bírónak,
És az üldözöttnek védhelyet;
Légy az árvák s özvegyeknek atyja
A haldoklók végső gondolatja:
Tied legyen lelkünk és halálunk
Tied jobb életre virradásunk.

Hozzád, hozzád szállanak fohászink
Az esztendő első reggelén,
Buzgóságink téged keresnek
Ó nagy Isten! trónod szent egén!
Mert mi árnyék-éltünk szűk körébe
A halálnak tántorgunk elébe:
De te voltál, vagy s leszesz jövőben,
Te örök vagy az örök időkben.

Ha az egyháznak el kell vesznie, akkor előbb a Krisztusnak kell elvesznie, mert a Krisztus az a szikla, amelyen az egyház épült a poklok hatalmának ellenére. Ha Krisztusnak kell vesznie, akkor Istennek magának is előbb vesznie kell, mert ő az, aki ezt a sziklát alapul elhelyezte.

Dr. Luther Márton

Zászkaliczky Pál (ny. ev. lelkész, Fót)

„Szent igédnek fáklyafénye...”

Gondolatok a vasárnapok ünnepi igéi alapján

VÍZKERESZT UTÁNI 1. VASÁRNAP HETE**„Az Ige testté lett, és közöttünk élt, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét.” (Jn 1,14)****E**z a három részből álló mondat összefoglalja Jézusunk egész földi életét.

Jézus, a Fiú, otthagya mennyei dicsőségét, karácsonykor emberi testbe öltözött. Az örök Ige, a valóságos Isten lett valóságos emberré, József és Mária gyermekévé.

Aztán harminc éves koráig nevelőapja mesterségét folytatta. Majd amikor három esztendőn át tizenkét tanítványával rötta Palesztina köves-poros útjait, egyre-másra az érdeklődés középpontjába került. Mindenfelé beszéltek csodálatos gyógyításairól, Zákheus megváltozott életéről, Jairus leánya feltámasztásáról. Neki viszont sokszor nem volt hova fejét lehajtania, ellenfelei a vesztére törtek, s nagyon jól értették, hogyan kell a hozsannázó tömeget ellene fordítani. A golgotai keresztet ellenségei győzelemként ünnepelték.

Jézus viszont húsvét hajnalán léttel teljesen lépett ki a sírból. Így kapta vissza „az Atya egyszülöttjének dicsőségét”. Húsvét óta dicsőséges: nem halandó, hanem örökkévaló, nem esendő, hanem tökéletes. Nem győzhet többé rajta a halál, s az Isten örök ellensége, a Kísértő is elkerüli őt. Ez az Atya dicsősége, s ez még akkor is igaz, ha sokan nem így ismerik őt, és nem akarnak meghajolni előtte.

Megdicsőült Krisztusunk pedig részletetni akar mindnyájunkat emberré születése minden ajándékában, mennyei dicsőségében pedig helyet készít övéinek.

VÍZKERESZT UTÁNI 2. VASÁRNAP HETE**„Jézus Krisztus a láthatatlan Isten képe: minden általa és érte teremtett, és őbenne áll fenn minden.”****(Kol 1,15–17)****A**dám és Éva még színről színre látták a Teremtőt, a bűnbeesés után pedig ők bűntek el előle.

Az Édenből való kiűzetés óta viszont Isten rejtőzik el: láthatatlan, nincs helyhez és időhöz kötve. Nemcsak népe, de például Mózes maga is szerette volna látni őt, ám ő is csak hátulról láthatta (2Móz 33,11). Ha őt magát nem láthatjuk, csodálhatjuk alkotását, teremtett világának nagyságát és szépségét.

A láthatatlan Isten azonban nemcsak szemünkön, de a fülünkön keresztül is közelít. Amikor lelkiismeretünk biztat a jóra vagy éppen bűnbánatra, már azzal is ő szólongat. Ám közvetlenül is megszólította a gyermek Sámuel, próféták sorát, s a hirdetett igében mindnyájunkat: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan...!” vagy: „Minden lehetséges annak, aki hisz!”

Mindazt, amit róla szeretnének látni, hallani, tudni, azt Jézus Krisztusban megtapasztalhatjuk. Amikor ölébe ültette a legkisebbeket, elhozta a földre az Isten mosolyát. Amikor megszánta és jóllakatta az ötezret, tanúságot tett az Isten szánakozó atyai szívéről. Amikor megsiratta Jeruzsálemet, világossá tette Isten akaratát: össze akarja gyűjteni övéit az egész földről. Az elrejtőző Isten benne és általa lett megismerhető. Jézus földi élete óta senki sem mondhatja: nem tudom, milyen, nem tudom, kicsoda az Isten! Ő a láthatatlan Isten képe.

Ugyanakkor „Krisztusnak kezdettől fogva köze van a világhoz: Ő a sajátjába jött... a világnak nincs értelme nélküle. Ő a világ célja is: ő viszi a világot teljességre!” (Pröhle Károly)

VÍZKERESZT UTÁNI UTOLSÓ VASÁRNAP HETE**„Isten gyújtott világosságot a mi szívünkben, hogy Jézus Krisztus arcán felismerjük az ő dicsőségének ragyogását.” (2Kor 4,6)****L**uther többször vallotta: az Isten sokszor „az ellenkező látszat alatt cselekszik”. Dávidokkal győzi le a Góliátokat, kicsinyeivel visz véghez hatalmas tetteket, gyengék szégyenítenek meg erőseket. Amit nem tud megvalósítani sok ember széleskörű összefogása, azt eléri egy-egy alázatos szolgája, aki tőle kapott hitet és elhívást fontos szolgálatra. Igen, „azokat választotta ki az Isten, akik a világ szemében erőtlenekek, hogy megszegyenítse az erőseket” (1Kor 1,27).

Istennek ez a gyakorlata leginkább Jézus történetében érhető tetten. Amikor híre megy csodáinak, a nép dicséri, a hivatalosak pedig ellene fordulnak. Amikor hazájában, a názáreti zsinagógában meghirdeti az „Úr kedves esztendejét”, „kiűzték őt a városból” (Lk 4,39). Amikor főpapok, írástudók és a nép vezetői arra törekedtek, hogy elpusztítsák, a templomban lévő gyermekek messiásnak járó ünneplésben részesítették őt: „Hozsánna a Dávid Fiának!” (Mt 21,15) Jézus isteni volta nem mindenki számára látható, sokan elvetik, nem mindenki ismeri fel őt az ellenkező látszat miatt.

A hitbéli felismerést maga az Isten ajándékozza, például a Jézus mellett felfeszített gonosztévőnek, aki hallatlanul nagy kéréssel fordul a középső kereszten szenvedőhöz: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba!” (Lk 23,42) Hiszi, hogy Jézus valóban király, aki országába készül. Szemei „meglátták a halálban is az életet, a romlásban is a hatalmat, a gyalázatban is a dicsőséget, a rabságban is a királyságot” (Kálvin).

Hasonló döntő felismerést ajándékozzon nekünk is a Magasságos!

HETVENED VASÁRNAP HETE**„Az Isten lélek, és akik őt imádják, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk” (Jn 4,24)****I**sten Lelke indít minket imádságra. Hálát ébreszt szívünkben Isten iránt, aki megterítette és minden földi jóval telearkta asztalunkat, aki megáldotta kezünk munkáját, aki gyógyítja betegségünket és veszedelmek között is óvja életünket. Ám hálát ébreszt Megváltónk iránt is, aki vállalta értünk a földi emberlét sok terhét, aki utánunk jött a szakadék tuskés bozótjába, aki áldozatával megnyitotta előttünk a menny ajtaját.

Amikor már „csordultig” van szívünk, szánk szinte hangtalanul formálja vagy hangosan kimondja az Atya és a Fiú dicséretét. S ez önmagában is több a kötelező köszönetnél. Több mint egyszerű bizonyítéka annak, hogy jól neveltek vagyunk. Legyen hát minden hálaimádságunk a Szentháromság Isten imádása! Imádságunk ismerje el Urunk mindennél és mindenkinél nagyobb fensőbbiségét, egyedüliségét és a tőle való teljes függésünket.

Ám ugyanakkor Isten igazságához igazodó életünk ne hazudtolja meg Istent dicsérő és imádó szavainkat! Ellenkezőleg: imádságunk és életünk már most hangolódjék rá a feltámasztás utáni nagy közös imádsásra: „A királyi széken ülő és a Bárányé az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!” (Jel 5,12)

Angyali ötlet

Bármily meglepő, de igaz a hír, hogy tanítványaink közül többen, név szerint *Varga Brigitta, Lukács Lilla, Budai Vivien, Istenes Yvett, Kövesi Éva, Tóth Viktória, Muszík Mirjam, Németh Kitti* 9.b osztályos tanulók egy kis időre angyallá változtak!

Az egyébként is barátságos lányok a Sopron Pláza erre a célra kialakított helyiségében 2009. december 4. és 6. között lelkesen segítettek a Vöröskereszt karácsonyi adománygyűjtő akciójában. Tagadhatatlanul kedves látványt nyújtottak az ünnephez méltó tárgyi környezetben, a fenyőgirland alatt mosolyogva; vagy ahogy tollból készült, fehér, csillámporral díszített szárnyacskaikkal jártak-keltek a vásárlók között, hogy így hívják fel figyelmüket a rászorulókon való segítség lehetőségére.

Lassan indult az adakozás; az elsőként felajánlott babakocsi bizony sokáig egyedül árválkodott a térben. Később azonban hoztak még ruhákat, könyveket, gyermekjátékokat, élelmiszercsomagokat is. Kár, hogy a sok előkészület, szervezési munka ellenére az előző évinél kevesebb ajándékcsomag érkezett!

Lányaink igyekeztek nagyon, de bevallásuk szerint nem merítette ki őket a vállalt fél vagy egész napos szolgálat. Büszkén viselt szárnyacskaik azonban kevésbé bírták, megsérültek, rongálódtak, lecsúsztak viselőik válláról. Sürgősen tenni kellett valamit, mert a szárnyaszegett angyalok látványa nem illett a karácsonyi hangulathoz. Még jó, hogy a leleményes fiatalok találtak a közelben erős ragasztóval dolgozó cipészt...!

Jó ötlet volt nagyon! Ez is...! *Egyenesen angyali!*

Balikóné Németh Márta

szakmai igazgatóhelyettes

Eötvös József Evangélikus Gimnázium
és Egészségügyi Szakközépiskola, Sopron

Hónapok régi magyar nevei

Amikor első alkalommal találkoztam hónapjaink magyar nevével egy naptárban, olvasás közben végigpergett előttem egy teljes év.

Láttam a hófergeteget, ahogy végigszáguld az utcákon, az olvadó jeget a folyón, a tavasz első óvatos virágait, a hűvös szél által borzolt réteket és legelőket.

Az éledő fákat és bokrokat, ragyogó smaragdzöldbe öltözködve, az életet adó áldott nap aransárga sugaraival borított virágos mezőket.

A terméstől roskadozó gyümölcsösöket, az érett kalászeket amint a szélben lágyan hajladoznak. Az aratókat a földeken.

A frissen kaszált tarló illata betölt mindent.

Gépek és ember szorgoskodnak mindenütt, s a kis magoncok félösen megbújnak a földben.

Az erdők tarka ruhába öltöznek, majd ruhájukat félösen a földre ejtik, és a vastag lombtakaró alatt, az új életről álmodik a föld.

Január: FERGETEG hava

Február: JÉGBONTÓ hava

Március: KIKELET hava

Április: SZELEK hava

Május: ÍGÉRET hava

Június: NAPISTEN hava

Július: ÁLDÁS hava

Augusztus: ÚJKENYÉR hava

Szeptember: FÖLDANYA hava

Október: MAGVETŐ hava

November: ENYÉSZET hava

December: ÁLOM hava

(Forrás: internet)

Göllner Pál (gyülekezeti tag, Budapest-Zugló)

Életek és énekek

„Ó, segíts, Jézus ...” (EÉ 374)

Szép Jézus-énekünk megszületése gyászhoz kötődik.

Johann Heinrich **Schröder** (1667–1699) német evangélikus lelkész és egyházi énekszerző még diákkorában került kapcsolatba a pietista August Franckével. Később is diákja maradt Erfurtban, egészen 1691-ig, amikor őt és Francke további 33 tanítványát – pietista látásuk és életgyakorlatuk miatt – kiutasították a városból. Ez nem törte meg az Úrhoz való hűségét. A szenvedélyes pietista lelkész 1696-tól szolgált a Magdeburg melletti mesebergi gyülekezetben. Felesége Tranquilla Sophia Wolf volt, akivel több éneket közösen szereztek.

A házaspár odaadóan munkálkodott az Úr szőlőjében. Házasságuk és közös szolgálatuk azonban nem tartott sokáig, mert az Úr hazahívta az asszonyt. Halálos ágyán ezek voltak utolsó szavai: „Isten, erősíts minket! Ó, segíts, Jézus, győzni örökre!” A gyászoló férj felesége utolsó szavai alapján írta ezt az éneket, ezzel megőrizte párja áldott emlékét is (A német ének kezdősora: Jesu, hilf

siegen, du Fürste des Lebens). A férj szintén nagyon fiatalon, 1699. június 30-án hunyt el Mesebergben.

A finn ébredés népének körében igen korán népszerű lett ez a német ének. A magával ragadó, XIX. századi finn népi dallama (mi is ezzel énekeljük) még kedvesebbé tette, különösen a finn főiskolás ifjúság körében.

Egy fiatal finn lelkész, aki egyetemista korában jutott élő hitre, a következőket mondta: „Diákkonferenciára mentem Savonlinnába. Két okom is volt erre: kirándulás és igehallgatás. Nagyobb súllyal esett latba a kirándulás és a természet szépségének az élvezete. Kevésbé vonzott maga a konferencia és Jézus, pedig az ő igéjét hallgatni gyülekeztünk össze. Amikor azonban a többszáz főnyi ifjú sereg szíve mélyéből énekelte a konferencia kezdő énekét: 'Ó, segíts győzni, hogy rád hagyjam utam. Csak Neked hódoljon szív, akarat. Úgy várjam hangodat már porbahulltan, Kész legyen szívem, ha hív a szavad' (ez az eredeti ének

5. verszaka), megéreztem, milyen nagy vágyakozás és szomjúság fejeződik ki abban. Az ének kényszerített engem is Isten elé. Meg kellett alázkodnom, hogy Jézustól kérjek erőt a győzelemhez. Így jelentett fordulópontot életemben ez az ének.”

Az eredeti ének kilenc versszakból áll. Az idézett versszak hiányzik a magyar változatból. A teljes énekben összhangban van a bűnnel szembeni komoly harc, az őszinte bűnvallás, önmagam feladása és az Úr rendelkezésére bocsátása, a különbségtétel a szent és a bűn között, az örállás, valamint a hit győzelme Krisztus oldalán.

Kedves Olvasónk, az Úr ma is tud segíteni, ha győzni akar Mellette. Ne halogassa az ő megszólítását, akár ezzel a Jézus-énekkal is.

Az ének magyar fordítása Túrmezei Erzsébet (1912–2000) diakonissza testvér munkája.

Schrödernek egy további énekét is ismerjük (EÉ 326): Egy az, Uram, mi szükséges...

Gyermekoldal

Kedves Gyerekek!

Istentől áldott, kegyelemteljes új esztendőt kívánok nektek és családoknak! Bízom benne, hogy továbbra is szívesen olvassátok majd újságunk hozzátok szóló oldalát.

A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővüljétek a reménységben a Szentlélek ereje által.

Rm 15,13 és 1Kor 13. A szeretet himnusza.

Helyes megfejtést küldtek be, így pontokat kaptak alábbi rejtvény-fejtőink:

Asbóth Dorina, Rábcakapi (10)

Beledi hittanosok (10)

Nagy Bálint, Hegyeshalom (10)

Nagy Réka, Hegyeshalom (10)

Tapolcai Márton, Sopronnémeti (10)

Tapolcai Tamás, Sopronnémeti (10)

Tóth Anikó, Lébény (10)

Nagy Patrik, Mihályi (10)

Asbóth Lídia, Sopron (10)

Balás Dóra Katalin, Budapest (40)

Január első napjainak leggyakrabban elhangzó mondata valószínűleg ez volt: Boldog új évet kívánok! Szeretteinket, ismerőseinket köszöntöttük ezzel a megszokottá vált mondattal. De valójában mit is kívántunk vele, mitől érzik az emberek boldognak magukat? Mindenkinek más takar ez a szó: egészséget, szeretetet, szerelmet, tudást, pénzt, sikert, biztonságot. Gondolkodjunk el most együtt a kérdésem: mi tesz bennünket igazából boldoggá?

A hívő ember számára Jézus megadja a feleletet a 2010-es év igéjében, amely János evangéliumában található: „*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem.*” (14. fejezet 1. vers) Jézus a tanítványaihoz szólt így, mielőtt elfogták és beteljesítette Isten akaratát. Biztatást és reményelti ígéretet hordoztak szavai a tanítványok számára, akiknek szíve tele volt aggodalommal, kétségekkel. Ne nyugtalankodjatok, mert értetek jöttem el, a ti üdvösségeteket szerzem meg a kereszten! – üzenté számukra. Ne nyugtalankodjatok, mert veletek maradok a világ végezetéig! „*Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek*” – folytatta Jézus (János 14, 27).

Megnyugvást és reményt adtak szavai a tanítványoknak akkor és ma is. Rohanó, zaklatott, békétlen világunkban, amikor saját életünk és a világ gondjai aggasztanak bennünket, bizony még jobban szomjazunk Isten békéjére. Hasonló a szívünk a háborgó, viharos tengerhez, ami a felszínen hullámokat vet, de a búvárok tapasztalata szerint a legmélyén csend és nyugalom lakik. A mi szívünk legmélye az Isten helye, ott elcsitul a nyugalanság. Ennek a nyugalomnak a forrása csak a Mindenhatóba vetett hitünk lehet, békességünk az Úrtól jön, ő a mi erős várunk és pajzsunk. Békesség Istentől! – így köszöntik egymást az erdélyi evangélikusok. Reményik Sándor erdélyi költőnk így fogalmazta meg versében mindezt:

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, – a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.

Békesség Istentől: mi így köszönjük,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen -
Vihartépett fák – ágainkon mégis

Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.

Add, Uram, hogy a Te békéd töltsen el szívünket, hitünk ereje adjon reményt, nyugalmat, veled indulhassunk és járhassunk az év minden napján! Amen.

Jézus az utolsó vacsorán megígérte apostolainak, hogy nem hagyja magukra őket, Pártfogót küld számukra az Isten. Hogy ki ő, azt a rejtvény megfejtésével megtudhatjátok.

Olvassátok el az idézett igeszakaszt: János evangéliumának 14. fejezetét!

1. feladat: Állítsátok össze a megismert fejezet tíz szavát a következő anagrammból! Minden kifejezésben találtok egy felesleges betűt.

**ÉGEI
SZÁZ GIGA
ÁPOLT GRÓF
TANYA
ECETES DELEK
NOCSAK TALPRA
ÉLTES
VÁLTIG
ÉGÉSSEBEK
TÚL**

2. feladat: A megmaradt tíz betűből rakjátok össze azt a szót, amely a megígért Pártfogót nevezi meg!

3. feladat: Rajzoljátok le, hogyan szokták őt a leggyakrabban ábrázolni!

Megfejtésként a Pártfogó nevét és a rajzot küldjétek be!

A helyes megfejtést beküldők pontokat gyűjtenek, és félévente kapnak komolyabb és értékesebb jutalmat júniusban, illetve decemberben. Erre egyrészt azért van szükség, mert egyre többen külditek be megfejtéseiteket, és ezáltal a kitartást és a rendszeres részvételt is honorálni tudjuk. Másrészt, mivel gyülekezeti hittanoscsoport is küld be megfejtéseket, őket nem egyénileg, hanem csoportosan szeretnénk megjutalmazni. A jutalom értéke a fél év alatt gyűjtött pontok számától függ.

Beküldési határidő: 2010. január 31.

Cím: Dunántúli Harangszó Szerkesztősége

9001 Győr Pf.: 1639

Várjuk megfejtéseiteket, jó fejtörést kívánva!

Kata néni

DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Nyereményszelvény 2010. január

Név, életkor:.....

Lakcím:.....

A megfejtést külön lapra írjátok le! .....

Györgyi Zsolt (hatodéves teológus, Sárvár)

Az életút-jelző fény

Jézus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” Jn 8,12

A sötétségben világosság támadt, egy új, ragyogó és fényes csillag. Valami különleges, ami a „három királyokat” elindítja és vezeti. Régi próféciák válnak valóra, de erről nem tudtak a királyok. Ők csak azt látták és olvasták ki a csillagokból, hogy egy különleges nagy Király születik. A csillagot követve eljutnak Palesztina területére, hogy megkeressék, és tisztességet tegyenek az új Királynál.

Az eddig követett csillag nyomában – már majdnem a célnál – a királyok inkább az emberi bölcsességre hagyatkozva a királyi udvarba mentek. Ott hallottak és értesültek arról, hogy Betlehemben kell megszületnie a nagy királynak. S valóban, a csillag ott ragyogott Betlehem felett. A királyokat egy istállóba vezette a csillag. Méltatlan a hely, mégis itt találták meg a keresett nagy Királyt.

A romlott és sötét világba új, ragyogó Világosság lépett be. A bűnös emberek közé megérkezett a világ Világossága.

A három ajándék, amit a királyok magukkal hoztak, az is a jövőbe mutat: arany, tömjén és mirha. Jézus királyi, Jézus isteni és Jézus szenvedésének

jelképei ezek az ajándékok. A három pogány bölcs fényt keresett, és megtalálták a világ Világosságát. Jézust, a ragyogót, aki ott gögicsélt a jászolágyba. A királyok célba értek, megérkeztek a fényes Csillaghoz, az elsőhöz és az utolsóhoz. Beteljesült Ézsaiás próféciája: „A pogányok világosságává teszlek, hogy eljusson szabadításom a föld határáig”. (Ézs 49, 6)

Majd három évtized múlva mondta Jézus ezt a mondatot önmagáról: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” Sötét lenne a világ körülöttünk? Sötét volt a világ a három királyok idejében is? Akkor is, és ma még inkább körül tudjuk venni magunkat „fényel”. Mesterséges fényözönben élünk, ami meghatározza napjainkat és éjszakáinkat. Pihenünk egy kéken vibráló doboz előtt, s csodáljuk a „fény” mozgását. A fiatalok már képernyőn és számítógép billentyűzetén gépelve beszélgetnek egymással. S ha csak egy pillanatra nincs meg a „fény” az életünkben – mert esetleg elment az áram –, bizony kétségbeesünk, és nagyon kényelmetlenül érezzük magunkat.

Életünk során csalóka fényekkel is találkozunk. A bölcséket is megzavarta egyszer valami más „fényesség”, a királyi palota ragyogása. Pedig a csillag Betlehem fölött állt meg. A földi ragyogás csapdába csal, csapdában tart. Bár nem látjuk, elvakultságunknak a következményei súlyosak.

A bölcsék az udvarban jelentették az új király megszületését. Keresték ugyan, de a maguk eszére hallgattak, nem a csillag vezetésében bíztak. S tudjuk a Bibliából, néhány nap múlva Heródes lemészároltatta a két évnél fiatalabb gyermekeket Betlehemben.

A világ fényei bár világítanak, nem látunk távolabbra általuk, sőt inkább akadályoznak, elvakítanak. Olyanok vagyunk, mint akik a sötétben tapogatóznak. Pedig van nekünk vezető Világosságunk. A felettünk ragyogó fényes Hajnalcsillag – *ahogy a Jelenések könyve írja* –, Jézus Krisztus stabilan áll. Hozzá lehet igazítani életutunkat. A fénye stabil, nem vibrál. Tiszta képet mutat, nem vakít el. Ő az Élet, az örök Élet világossága, ő az igazi Világosság.

Buzdítom, a testvéreket, óréa figyeljenek, erre a Fényességre, mert vele célba érünk mi is.

Feladó: DUNÁNTÚLI HARANGSZÓ

Szerkesztősége

Győr

Pf.: 1639

9 0 0 1

NYOMTATVÁNY